

KONWENCJA**o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny**

(sporządzona dnia 23 listopada 2007 r.)

PAŃSTWA SYGNATARIUSZE NINIEJSZEJ KONWENCJI,

PRAGNĄC poprawić współpracę między Państwami w dziedzinie międzynarodowego dochodzenia alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny,

ŚWIADOME potrzeby ustanowienia przynoszących rezultaty, dostępnych, szybkich, skutecznych, efektywnych w stosunku do kosztów, elastycznych i sprawiedliwych procedur,

PRAGNĄC wzorować się na najlepszych rozwiązaniach zawartych w obowiązujących konwencjach haskich oraz innych instrumentach międzynarodowych, w szczególności *Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą* z dnia 20 czerwca 1956 r. przyjętej przez Organizację Narodów Zjednoczonych,

DAŻĄC do wykorzystania postępu technologicznego oraz stworzenia elastycznego systemu, który będzie mógł ewoluować odpowiednio do zmieniających się potrzeb oraz dalszych postępów technologicznych otwierających nowe możliwości,

PRZYPOMINAJĄC, że zgodnie z artykułami 3 i 27 *Konwencji o prawach dziecka* z dnia 20 listopada 1989 r. przyjętej przez Organizację Narodów Zjednoczonych:

- we wszystkich działaniach dotyczących dzieci sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka,
- każde dziecko ma prawo do poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu,
- rodzice (rodzic) lub inne osoby odpowiedzialne za dziecko ponoszą główną odpowiedzialność za zabezpieczenie, w ramach swych możliwości, także finansowych, warunków życia niezbędnych do rozwoju dziecka, oraz
- Państwa Strony podejmą wszelkie właściwe kroki, łącznie z zawarciem umów międzynarodowych, dla zapewnienia łożenia na utrzymanie dziecka ze strony rodziców lub innych osób ponoszących odpowiedzialność finansową za dziecko, szczególnie gdy osoby te mieszkają w państwie innym niż dziecko,

POSTANOWIŁY ZAWRZEĆ NINIEJSZĄ KONWENCJĘ I UZGODNIŁY NASTĘPUJĄCE POSTANOWIENIA:

ROZDZIAŁ I

CEL, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Cel

Przedmiotem niniejszej Konwencji jest zapewnienie skutecznego międzynarodowego dochodzenia alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny, w szczególności poprzez:

- a) ustanowienie kompletnego systemu współpracy między organami Umawiających się Państw;
- b) umożliwienie składania wniosków o wydanie orzeczenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych;
- c) zapewnienie uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawie świadczeń alimentacyjnych; oraz
- d) wymóg stosowania skutecznych środków zapewniających szybkie wykonanie orzeczeń w sprawie świadczeń alimentacyjnych.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejszą Konwencję stosuje się:
 - a) do zobowiązań alimentacyjnych wobec osoby, która nie ukończyła 21 lat, wynikających ze stosunków między rodzicami a dziećmi;
 - b) do uznawania i wykonywania lub też wykonywania orzeczeń w sprawie zobowiązań alimentacyjnych między małżonkami i byłymi małżonkami, w sytuacji gdy wniosek jest składany jednocześnie z powództwem należącym do zakresu stosowania litery a); oraz
 - c) z wyłączeniem rozdziałów II i III, do zobowiązań alimentacyjnych między małżonkami i byłymi małżonkami.
2. Umawiające się Państwo może, zgodnie z artykułem 62, zastrzec sobie prawo ograniczenia zakresu stosowania postanowień Konwencji zawartych w ustępie 1 litera a) do osób, które nie ukończyły 18 lat. Umawiające się Państwo, które zgłosi takie zastrzeżenie, nie może żądać stosowania Konwencji wobec osób wyłączonych ze względu na wiek wskutek takiego zastrzeżenia.

3. Umawiające się Państwo może, zgodnie z artykułem 63, oświadczyć, że rozszerzy zakres stosowania całości lub części Konwencji na zobowiązania alimentacyjne wynikające ze stosunków rodzinnych, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa, w tym szczególnie na zobowiązania w odniesieniu do osób niesamodzielnych. Wszelkie takie oświadczenia prowadzą do powstania zobowiązań między dwoma Umawiającymi się Państwami tylko w takim zakresie, w jakim ich oświadczenia dotyczą tych samych zobowiązań alimentacyjnych i części Konwencji.

4. Postanowienia niniejszej Konwencji stosuje się do dzieci niezależnie od statusu małżeńskiego ich rodziców.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej Konwencji:

- a) „wierzyciel” oznacza osobę fizyczną, której przysługują świadczenia alimentacyjne lub na rzecz której dochodzi się takich świadczeń;
- b) „dłużnik” oznacza osobę fizyczną, która jest zobowiązana świadczyć alimenty lub od której dochodzi się alimentów;
- c) „pomoc prawna” oznacza pomoc niezbędną, by zapewnić wnioskodawcom poznanie i dochodzenie przysługujących im praw oraz zagwarantować kompletne i skuteczne rozpatrzenie wniosków w Państwie wezwanym. Pomoc taka może, w zależności od potrzeb, polegać między innymi na udzielaniu porady prawnej, pomocy w prowadzeniu sprawy przed właściwym organem, zastępstwie prawnym i zwolnieniu od kosztów postępowania;
- d) „umowa na piśmie” oznacza umowę zapisaną na dowolnym nośniku w taki sposób, że można później uzyskiwać wgląd do jej treści i zapoznawać się z nią;
- e) „ugoda alimentacyjna” oznacza umowę na piśmie dotyczącą płatności alimentów, która:
 - (i) została sporządzona lub zarejestrowana w formie dokumentu urzędowego przez właściwy organ; lub
 - (ii) została uwierzytelniona lub zarejestrowana przez właściwy organ, zawarta z tym organem lub złożona w tym organie,
 oraz może podlegać kontroli i być zmieniana przez właściwy organ;
- f) „osoba niesamodzielna” oznacza osobę, która z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych nie jest w stanie zaspokoić swych potrzeb.

ROZDZIAŁ II

WSPÓŁPRACA ADMINISTRACYJNA

Artykuł 4

Wyznaczanie organów centralnych

1) Umawiające się Państwo wyznacza organ centralny, który pełni obowiązki nałożone na taki organ na podstawie niniejszej Konwencji.

2. Państwa federalne, Państwa, w których obowiązuje więcej niż jeden system prawny, lub Państwa, w których znajdują się autonomiczne jednostki terytorialne, mogą wyznaczyć więcej organów centralnych, określając przy tym terytorialny lub osobowy zakres ich czynności. Państwo, które skorzystało z tej możliwości, wyznacza organ centralny, do którego można kierować wszelką korespondencję do przekazania właściwemu organowi centralnemu w tym Państwie.

3. W momencie składania dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia lub składania oświadczenia zgodnie z artykułem 61, Umawiające się Państwo przekazuje Stałemu Biuru Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego informacje o wyznaczonym organie centralnym lub organach centralnych, ich dane kontaktowe oraz, w odpowiednich przypadkach, zakres ich czynności zgodnie z ustępem 2. Umawiające się Państwa niezwłocznie powiadamiają Stałe Biuro o wszelkich zmianach.

Artykuł 5

Ogólne zadania organów centralnych

Organy centralne:

- a) współpracują ze sobą i propagują współpracę między właściwymi organami w swoich Państwach, aby osiągnąć cele Konwencji;
- b) dążą w miarę możliwości do rozwiązania trudności, które pojawiają się w związku ze stosowaniem Konwencji.

Artykuł 6

Szczególne zadania organów centralnych

1. Organy centralne udzielają pomocy w związku z wnioskami przewidzianymi w rozdziale III, w szczególności:

- a) przekazują i przyjmują takie wnioski;
- b) wszczynają postępowanie lub ułatwiają jego wszczęcie w przedmiocie takich wniosków.

2. Organy centralne podejmują wszelkie właściwe działania w odniesieniu do takich wniosków, aby:

- a) gdy wymagają tego okoliczności, przyznać pomoc prawną lub ułatwić udzielenie pomocy prawnej;
- b) udzielić pomocy w ustaleniu miejsca pobytu dłużnika lub wierzyciela;
- c) udzielić pomocy w uzyskaniu odpowiednich informacji o dochodach oraz, w razie potrzeby, o innych aspektach sytuacji finansowej dłużnika lub wierzyciela, w tym informacji o położeniu majątku;
- d) zachęcić do osiągnięcia polubownych rozwiązań, w odpowiednich przypadkach przy zastosowaniu mediacji, postępowania pojednawczego lub podobnych postępowań, celem doprowadzenia do dobrowolnej zapłaty świadczeń alimentacyjnych;
- e) ułatwić toczące się wykonywanie orzeczeń w sprawie świadczeń alimentacyjnych, w tym uzyskanie świadczeń zaległych;
- f) ułatwić pobranie i szybkie przekazanie alimentów;

- g) ułatwić uzyskanie dokumentów lub innych dowodów;
- h) udzielić pomocy w ustaleniu ojcostwa, gdy jest to konieczne do dochodzenia należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych;
- i) wszcząć postępowanie lub ułatwić jego wszczęcie w celu uzyskania wszelkich niezbędnych środków tymczasowych mających zastosowanie na danym terytorium i służących skutecznemu sfinalizowaniu postępowania w sprawie wniosku o świadczenia alimentacyjne oczekującego na rozpatrzenie;
- j) ułatwić doręczanie dokumentów.

3. Zadania organu centralnego przewidziane w niniejszym artykule mogą, w zakresie, w jakim zezwala na to prawo danego Państwa, być wykonywane przez instytucje publiczne lub inne instytucje podlegające nadzorowi właściwych organów tego Państwa. Umawiające się Państwo przekazuje Stałemu Biuru Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego informacje o takich wyznaczonych instytucjach publicznych lub innych instytucjach, jak również ich dane kontaktowe i zakres ich zadań. Umawiające się Państwa niezwłocznie powiadamiają Stałe Biuro o wszelkich zmianach.

4. Niniejszego artykułu ani artykułu 7 nie można interpretować w taki sposób, że nakłada on na organ centralny obowiązek wykonywania kompetencji, które zgodnie z prawem Państwa wezwanego zastrzeżone są dla organów sądowych.

Artykuł 7

Wnioski o podjęcie szczególnych działań

1. Organ centralny może zwrócić się do innego organu centralnego z wnioskiem popartym uzasadnieniem o podjęcie odpowiednich szczególnych działań przewidzianych w artykule 6 ustęp 2 litery b), c), g), h), i) oraz j), o ile na rozpatrzenie nie oczekuje żaden wniosek złożony na mocy artykułu 10. Wezwany organ centralny podejmuje takie działania, jeżeli jest przekonany, że są one konieczne, by ewentualnemu wnioskodawcy udzielić pomocy w złożeniu wniosku na mocy artykułu 10 lub w ustaleniu, czy powinien on wystąpić z takim wnioskiem.

2. Organ centralny może także podjąć na wniosek innego organu centralnego szczególne działania związane ze sprawą o charakterze międzynarodowym, która dotyczy odzyskania należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych, oczekującą na rozpatrzenie w Państwie wzywającym.

Artykuł 8

Koszty ponoszone przez organ centralny

1. Każdy organ centralny samodzielnie pokrywa koszty własne wynikające ze stosowania niniejszej Konwencji.

2. Organy centralne nie mogą obciążać wnioskodawcy żadnymi kosztami usług świadczonych przez nie na mocy Konwencji, z wyjątkiem nadzwyczajnych kosztów wynikających z wniosku o podjęcie szczególnych działań na mocy artykułu 7.

3. Wezwany organ centralny nie może domagać się zwrotu kosztów za usługi, o których mowa w ustępie 2, bez uprzedniej zgody wnioskodawcy na te usługi i na taki ich koszt.

ROZDZIAŁ III

WNIOSKI ZA POŚREDNICTWEM ORGANÓW CENTRALNYCH

Artykuł 9

Wniosek za pośrednictwem organów centralnych

Wniosek na mocy niniejszego rozdziału organ centralny Państwa wezwanego otrzymuje za pośrednictwem organu centralnego Umawiającego się Państwa, w którym wnioskodawca ma miejsce pobytu. Do celów niniejszego postanowienia samo przebywanie nie jest uznawane za pobyt.

Artykuł 10

Dostępne rodzaje wniosków

1. Wierzyciel ubiegający się o odzyskanie należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych może, na mocy niniejszej Konwencji, składać w Państwie wzywającym następujące rodzaje wniosków:

- a) o uznanie lub o uznanie i wykonanie orzeczenia;
- b) o wykonanie orzeczenia wydanego lub uznanego w Państwie wezwanym;
- c) o wydanie orzeczenia w Państwie wezwanym, w przypadku braku jakiegokolwiek orzeczenia, włącznie z ustaleniem, w razie potrzeby, ojcostwa;
- d) o wydanie orzeczenia w Państwie wezwanym, w którym uznanie i wykonanie orzeczenia nie jest możliwe lub w którym odmówiono uznania i wykonania danego orzeczenia ze względu na brak podstawy do jego uznania i wykonania na mocy artykułu 20 lub z przyczyn określonych w artykule 22 litera b) lub e);
- e) o zmianę orzeczenia wydanego w Państwie wezwanym;
- f) o zmianę orzeczenia wydanego w Państwie innym niż Państwo wezwane.

2. Dłużnik, w stosunku do którego wydano obowiązujące orzeczenie w sprawie świadczeń alimentacyjnych, może składać w Państwie wzywającym następujące rodzaje wniosków:

- a) o uznanie orzeczenia lub o równorzędne działanie, które skutkuje zawieszeniem lub ograniczeniem wykonania orzeczenia wydanego uprzednio w Państwie wezwanym;
- b) o zmianę orzeczenia wydanego w Państwie wezwanym;
- c) o zmianę orzeczenia wydanego w Państwie innym niż Państwo wezwane.

3. O ile postanowienia niniejszej Konwencji nie stanowią inaczej, wnioski wskazane w ustępie 1 i 2 są rozpoznawane zgodnie z prawem Państwa wezwanego, a wnioski wskazane w ustępie 1 litera c)–f) oraz ustępie 2 litera b) i c) podlegają normom jurysdykcyjnym obowiązującym w Państwie wezwanym.

Artykuł 11

Treść wniosku

1. Wszystkie wnioski na mocy artykułu 10 zawierają co najmniej:

- a) wskazanie charakteru wniosku lub wniosków;

- b) imię i nazwisko i dane kontaktowe, w tym adres oraz datę urodzenia wnioskodawcy;
- c) imię i nazwisko oraz, jeżeli są znane, adres i datę urodzenia pozwanego;
- d) imię i nazwisko oraz datę urodzenia każdej osoby, na rzecz której dochodzone są świadczenia alimentacyjne;
- e) podstawę, na której oparty jest wniosek;
- f) w przypadku wniosku składanego przez wierzyciela, informacje o tym, dokąd świadczenia alimentacyjne powinny być przekazywane lub elektronicznie przelewane;
- g) z wyjątkiem wniosków przewidzianych w artykule 10 ustęp 1 litera a) i ustęp 2 litera a), wszelkie informacje lub dokumenty określone w oświadczeniu złożonym zgodnie z artykułem 63 przez Państwo wezwane;
- h) imię i nazwisko lub nazwę oraz dane kontaktowe przedstawiciela lub wydziału organu centralnego Państwa wzywającego odpowiedzialnych za rozpatrzenie wniosku.

2. O ile jest to celowe i o ile informacje te są znane, wniosek zawiera ponadto m.in.:

- a) informacje o sytuacji finansowej wierzyciela;
- b) informacje o sytuacji finansowej dłużnika, w tym nazwę i adres pracodawcy dłużnika, oraz informacje o charakterze i położeniu majątku dłużnika;
- c) wszelkie inne informacje, które mogą pomóc w ustaleniu miejsca pobytu pozwanego.

3. Do wniosku załącza się wszelkie niezbędne informacje lub dokumenty potwierdzające, w tym dokumenty dotyczące uprawnień wnioskodawcy do bezpłatnej pomocy prawnej. Do wniosku przewidzianego w artykule 10 ustęp 1 litera a) i ustęp 2 litera a) dołącza się jedynie dokumenty wyszczególnione w artykule 25.

4. Wniosek, o którym mowa w artykule 10, może być złożony na formularzu zalecanym i opublikowanym przez Haską Konferencję Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

Artykuł 12

Przekazywanie, otrzymywanie oraz rozpatrywanie wniosków i spraw za pośrednictwem organów centralnych

1. Organ centralny Państwa wzywającego udziela wnioskodawcy pomocy, tak by do wniosku zostały załączone wszelkie informacje i dokumenty, które według tego organu są konieczne do rozpatrzenia wniosku.

2. Gdy organ centralny Państwa wzywającego uzna, że wniosek spełnia wymogi wynikające z Konwencji, przekazuje go, w imieniu i za zgodą wnioskodawcy, organowi centralnemu Państwa wezwanego. Do wniosku załącza się formularz przekazania określony w załączniku 1. Na żądanie organu centralnego Państwa wezwanego organ centralny Państwa wzywającego dostarcza kompletne poświadczony przez właściwy organ w Państwie pochodzenia odpisy wszelkich dokumentów określonych w artykule 16 ustęp 3, artykule 25 ustęp 1 litera a), b) i d) oraz ustęp 3 litera b) i artykule 30 ustęp 3.

3. Wezwany organ centralny potwierdza w terminie sześciu tygodni od daty otrzymania wniosku jego wpłynięcie przy użyciu formularza, którego wzór znajduje się w załączniku 2,

i informuje organ centralny Państwa wzywającego, jakie wstępne działania zostały lub zostaną podjęte w celu rozpatrzenia wniosku, oraz może zażądać dalszych niezbędnych dokumentów i informacji. W tym samym terminie sześciu tygodni wezwany organ centralny informuje wzywający organ centralny o imieniu i nazwisku lub nazwie oraz danych kontaktowych osoby lub wydziału odpowiedzialnych za udzielanie odpowiedzi na zapytania dotyczące postępów w zakresie rozpatrywania wniosku.

4. W terminie trzech miesięcy od daty potwierdzenia wpłynięcia wniosku wezwany organ centralny informuje wzywający organ centralny o zaawansowaniu procesu rozpatrywania wniosku.

5. Wzywający i wezwany organ centralny przekazują sobie informacje na temat:

- a) osoby lub wydziału odpowiedzialnych za daną sprawę;
 - b) postępów w zakresie rozpatrywania danej sprawy,
- i terminowo udzielają odpowiedzi na zapytania.

6. Organy centralne rozpatrują sprawę tak szybko, jak na to zezwala konieczność odpowiedniego rozważenia występujących w niej kwestii.

7. Organy centralne wykorzystują najszybsze i najskuteczniejsze dostępne im środki porozumiewania się.

8. Wezwany organ centralny może odmówić rozpatrzenia wniosku wyłącznie wtedy, gdy w sposób oczywisty nie zostały spełnione wymogi Konwencji. W takim przypadku wezwany organ centralny niezwłocznie powiadamia wzywający organ centralny o przyczynach odmowy.

9. Wezwany organ centralny nie może odrzucić wniosku z tej tylko przyczyny, że wymagane są dodatkowe dokumenty lub informacje. Wezwany organ centralny może jednak zwrócić się do wzywającego organu centralnego o przekazanie tych dodatkowych dokumentów lub informacji. Jeżeli wzywający organ centralny nie przekaze ich w terminie trzech miesięcy lub dłuższym określonym przez wezwany organ centralny, ten ostatni organ może podjąć decyzję o zaprzestaniu rozpatrywania wniosku. W takim przypadku powiadamia on o tym wzywający organ centralny.

Artykuł 13

Środki przekazywania informacji

Wniosek złożony za pośrednictwem organów centralnych Umawiających się Państw zgodnie z niniejszym rozdziałem ani dokumenty lub informacje do niego załączone lub przekazane przez organ centralny nie mogą być kwestionowane przez pozwanego z powodu samych nośników lub środków przekazywania informacji wykorzystanych przez te organy centralne.

Artykuł 14

Skuteczny dostęp do procedur

1. Państwo wezwane zapewnia wnioskodawcom skuteczny dostęp do procedur, w tym do procedur egzekucyjnych i odwoławczych wynikających z wniosków złożonych na mocy niniejszego rozdziału.

2. W celu umożliwienia takiego skutecznego dostępu Państwo wezwane udziela bezpłatnej pomocy prawnej zgodnie z artykułami 14–17, chyba że zastosowanie znajdzie ustęp 3.

3. Państwo wezwane jest zwolnione z obowiązku zapewnienia takiej bezpłatnej pomocy prawnej pod warunkiem że i w takim zakresie w jakim procedury tego Państwa umożliwiają wnioskodawcy prowadzenie sprawy bez potrzeby korzystania z takiej pomocy, a organ centralny bezpłatnie świadczy potrzebne usługi.

4. Warunki otrzymania bezpłatnej pomocy prawnej nie są bardziej rygorystyczne niż te obowiązujące w równorzędnych sprawach krajowych.

5. Nie jest wymagane złożenie zabezpieczenia, kaucji ani depozytu, niezależnie od ich nazwy, mających zagwarantować pokrycie opłat i kosztów w postępowaniu na mocy Konwencji.

Artykuł 15

Bezpłatna pomoc prawna w przypadku wniosków o świadczenia alimentacyjne na rzecz dzieci

1. Państwo wezwane zapewnia bezpłatną pomoc prawną w przypadku wszystkich wniosków złożonych przez wierzyciela na podstawie niniejszego rozdziału, dotyczących zobowiązań alimentacyjnych wynikających ze stosunków między rodzicami a dziećmi, wobec osoby, która nie ukończyła 21 lat.

2. Niezależnie od ustępu 1 Państwo wezwane może odmówić udzielenia bezpłatnej pomocy prawnej w przypadku wniosków innych niż wnioski składane na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera a) i b) oraz w przypadkach objętych zakresem stosowania artykułu 20 ustęp 4, jeżeli uzna, że wniosek lub wniesiony środek odwoławczy jest w swej istocie wyraźnie pozbawiony podstaw.

Artykuł 16

Oświadczenie o zezwoleniu na zastosowanie wyłącznie kryterium sytuacji majątkowej dziecka

1. Niezależnie od artykułu 15 ustęp 1 Państwo może oświadczyć, zgodnie z artykułem 63, że w przypadku wniosków innych niż wnioski składane na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera a) i b) oraz w przypadkach objętych zakresem stosowania artykułu 20 ustęp 4 zapewni bezpłatną pomoc prawną na podstawie kryterium sytuacji majątkowej dziecka.

2. W momencie składania takiego oświadczenia Państwo informuje Stałe Biuro Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego o sposobie badania sytuacji majątkowej dziecka, w tym o kryteriach finansowych, które muszą być spełnione.

3. Wniosek, o którym mowa w ustępie 1, skierowany do Państwa, które złożyło oświadczenie określone tym ustępie, zawiera formalne oświadczenie wnioskodawcy, że sytuacja majątkowa dziecka odpowiada kryteriom, o których mowa w ustępie 2. Państwo wezwane może żądać dalszych dowodów dotyczących sytuacji majątkowej dziecka wyłącznie wtedy, gdy ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że informacje dostarczone przez wnioskodawcę są nieścisłe.

4. Jeżeli pomoc prawna w najkorzystniejszym zakresie przewidziana prawem Państwa wezwanego w odniesieniu do złożonych na mocy niniejszego rozdziału wniosków, które dotyczą zobowiązań alimentacyjnych wobec dziecka wynikających ze stosunków między rodzicami a dziećmi, jest bardziej korzystna niż ta przewidziana w ustępie 1–3, udziela się pomocy prawnej w najkorzystniejszym zakresie.

Artykuł 17

Wnioski nieobjęte zakresem stosowania artykułu 15 ani artykułu 16

W przypadkach wszystkich wniosków złożonych na mocy niniejszej Konwencji nieobjętych zakresem stosowania artykułu 15 lub artykułu 16:

- udzielenie bezpłatnej pomocy prawnej można uzależnić od oceny sytuacji majątkowej lub istoty sprawy;
- wnioskodawca, który w Państwie pochodzenia korzystał z bezpłatnej pomocy prawnej, jest uprawniony, w każdym postępowaniu o uznanie lub wykonanie, do bezpłatnej pomocy prawnej co najmniej w takim samym zakresie, w jakim prawo Państwa wezwanego przewiduje to w takich samych okolicznościach.

ROZDZIAŁ IV

OGRANICZENIE MOŻLIWOŚCI WSZCZĘCIA POSTĘPOWAŃ

Artykuł 18

Ograniczenia postępowań

1. Jeżeli orzeczenie zostało wydane w Umawiającym się Państwie, w którym wierzyciel ma miejsce zwykłego pobytu, dłużnik nie może wszcząć postępowania o zmianę orzeczenia lub wydanie nowego orzeczenia w innym Umawiającym się Państwie, tak długo jak wierzyciel ma miejsce zwykłego pobytu w Państwie, w którym wydano orzeczenie.

2. Ustępu 1 nie stosuje się:

- jeżeli strony zawarły umowę na piśmie, że jurysdykcja przysługiwać będzie temu innemu Umawiającemu się Państwu, chyba że spór dotyczy zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci;
- jeżeli wierzyciel poddał się jurysdykcji tego innego Umawiającego się Państwa w sposób wyraźny lub poprzez wdanie się w spór co do istoty sprawy, nie zgłaszając zarzutu braku jurysdykcji przy pierwszej sposobności;
- jeżeli właściwy organ w Państwie pochodzenia nie może wykonywać lub odmawia wykonywania jurysdykcji w zakresie zmiany orzeczenia lub wydania nowego orzeczenia; lub
- jeżeli orzeczenie wydane w Państwie pochodzenia nie może być uznane lub nie można stwierdzić jego wykonalności w Umawiającym się Państwie, w którym zamierza się prowadzić postępowanie o zmianę orzeczenia lub wydanie nowego orzeczenia.

ROZDZIAŁ V

UZNANIE I WYKONANIE

Artykuł 19

Zakres

1. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się do orzeczeń organów sądowych lub decyzji organów administracyjnych w sprawie zobowiązań alimentacyjnych. Za orzeczenie uważa się również ugodę lub umowę zawartą przed takim organem lub zatwierdzoną przez taki organ. Orzeczenie może przewidywać automatyczną indeksację oraz obowiązek wypłaty świadczeń zaległych, obowiązek zapłaty alimentów lub odsetek za okres poprzedzający wydanie orzeczenia, jak również może zawierać wyciszenie opłat lub kosztów.

2. Jeżeli orzeczenie nie dotyczy wyłącznie zobowiązania alimentacyjnego, postanowienia niniejszego rozdziału wywierają skutek jedynie w odniesieniu do tych części orzeczenia, które dotyczą zobowiązań alimentacyjnych.

3. Do celów ustępu 1 za organ administracyjny uważa się instytucję publiczną, której decyzje zgodnie z prawem Państwa, w którym instytucja ta ma siedzibę:

- a) mogą być przedmiotem środka odwoławczego do organu sądowego lub kontroli przez taki organ; oraz
- b) mają podobną moc i skutek co orzeczenie organu sądowego w tej samej sprawie.

4. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się również do ugód alimentacyjnych, zgodnie z artykułem 30.

5. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się do wniosków o uznanie i wykonanie złożonych bezpośrednio do właściwego organu Państwa wezwanego zgodnie z artykułem 37.

Artykuł 20

Podstawy uznania i wykonania

1. Orzeczenie wydane w jednym Umawiającym się Państwie („Państwie pochodzenia”) jest uznawane i wykonywane w pozostałych Umawiających się Państwach, jeżeli:

- a) pozwany miał miejsce zwykłego pobytu w Państwie pochodzenia w momencie wszczęcia postępowania;
- b) pozwany poddał się jurysdykcji w sposób wyraźny lub poprzez wdanie się w spór co do istoty sprawy, nie zgłaszając zarzutu braku jurysdykcji przy pierwszej sposobności;
- c) wierzyciel miał miejsce zwykłego pobytu w Państwie pochodzenia w momencie wszczęcia postępowania;
- d) dziecko, na rzecz którego zasądzono alimenty, miało miejsce zwykłego pobytu w Państwie pochodzenia w momencie wszczęcia postępowania, o ile pozwany zamieszkiwał z tym dzieckiem w tym Państwie lub przebywał w tym Państwie i tam dostarczał dziecku środków utrzymania;
- e) strony zawarły umowę na piśmie dotyczącą jurysdykcji, chyba że spór dotyczy zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci; lub
- f) orzeczenie zostało wydane przez organ sprawujący jurysdykcję w sprawie dotyczącej statusu osoby lub odpowiedzialności rodzicielskiej, chyba że jurysdykcja ta opierała się wyłącznie na obywatelstwie jednej ze stron.

2. Zgodnie z artykułem 62 Umawiające się Państwo może zgłosić zastrzeżenie do ustępu 1 litera c), e) lub f).

3. Umawiające się Państwo, które zgłosiło zastrzeżenie na mocy ustępu 2, uznaje i wykonuje orzeczenie, jeżeli zgodnie z prawem tego Państwa jego organom przysługuje lub przysługiwałaby w podobnych okolicznościach faktycznych jurysdykcja do wydania takiego orzeczenia.

4. Jeżeli na skutek zastrzeżenia zgłoszonego na mocy ustępu 2 nie można uznać orzeczenia w Umawiającym się Państwie,

w którym dłużnik ma miejsce zwykłego pobytu, Państwo to podejmuje wszelkie odpowiednie działania w celu wydania orzeczenia na korzyść wierzyciela. Poprzedniego zdania nie stosuje się do bezpośrednich wniosków o uznanie i wykonanie przewidzianych w artykule 19 ustęp 5 ani do roszczeń o alimenty na mocy artykułu 2 ustęp 1 litera b).

5. Jeżeli orzeczenia wydanego na korzyść dziecka, które nie ukończyło 18 lat, nie można uznać wyłącznie na skutek zastrzeżenia dotyczącego ustępu 1 litera c), e) lub f), orzeczenie to uznaje się za dowód, że dziecko to jest uprawnione do uzyskiwania alimentów w Państwie wezwanym.

6. Orzeczenie podlega uznaniu tylko wtedy, gdy jest skuteczne w Państwie pochodzenia, a wykonaniu – tylko wtedy, gdy jest wykonalne w tym Państwie.

Artykuł 21

Odrębne oraz częściowe uznanie i wykonanie

1. Jeżeli Państwo wezwane nie może uznać lub wykonać orzeczenia w całości, uznaje lub wykonuje wszystkie jego odrębne części, które mogą zostać uznane lub wykonane.

2. Można zawsze wystąpić o częściowe uznanie lub wykonanie orzeczenia.

Artykuł 22

Podstawy odmowy uznania i wykonania

Uznania i wykonania orzeczenia można odmówić jeżeli:

- a) uznanie i wykonanie orzeczenia byłoby wyraźnie sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa wezwanego;
- b) orzeczenie uzyskano w wyniku oszustwa w trakcie postępowania;
- c) przed organem Państwa wezwanego toczy się wcześniej wszczęte postępowanie między tymi samymi stronami w tym samym przedmiocie;
- d) orzeczenie jest sprzeczne z treścią orzeczenia wydanego między tymi samymi stronami w tym samym przedmiocie w Państwie wezwanym albo w innym Państwie, o ile to drugie orzeczenie spełnia warunki konieczne do jego uznania i wykonania w Państwie wezwanym;
- e) w sytuacji gdy pozwany nie był obecny ani nie był reprezentowany podczas postępowania w Państwie pochodzenia:
 - (i) a prawo Państwa pochodzenia przewiduje obowiązek powiadomienia o postępowaniu – pozwany nie został należycie powiadomiony o wszczęciu postępowania i nie miał możliwości przedstawienia swojego stanowiska; lub
 - (ii) a prawo Państwa pochodzenia nie przewiduje obowiązkowo powiadomienia o postępowaniu – pozwany nie został należycie powiadomiony o wydaniu orzeczenia i nie miał możliwości zaskarżenia go ani odwołania się od niego pod względem faktycznym i prawnym; lub

f) orzeczenie zostało wydane z naruszeniem artykułu 18.

Artykuł 23

Postępowanie w sprawie wniosku o uznanie i wykonanie

1. Z zastrzeżeniem postanowień Konwencji, procedury uznawania i wykonywania regulowane są prawem Państwa wezwanego.

2. Jeżeli wniosek o uznanie i wykonanie orzeczenia został złożony za pośrednictwem organów centralnych zgodnie z rozdziałem III, wezwany organ centralny niezwłocznie:

a) przekazuje wniosek właściwemu organowi, który niezwłocznie stwierdza wykonalność orzeczenia lub je rejestruje w celu wykonania; albo

b) podejmuje te działania we własnym zakresie, jeżeli jest właściwym organem.

3. Jeżeli wniosek został złożony bezpośrednio do właściwego organu w Państwie wezwanym zgodnie z artykułem 19 ustęp 5, organ ten niezwłocznie stwierdza wykonalność orzeczenia lub je rejestruje w celu wykonania.

4. Stwierdzenia wykonalności orzeczenia lub jego rejestracji można odmówić wyłącznie z przyczyn określonych w artykule 22 litera a). Na tym etapie ani wnioskodawca, ani pozwany nie mogą składać żadnego oświadczenia.

5. Wnioskodawca i pozwany są niezwłocznie powiadamiani o stwierdzeniu wykonalności lub dokonaniu rejestracji orzeczenia na mocy ustępu 2 i 3 albo o odmowie stwierdzenia wykonalności lub dokonania rejestracji orzeczenia na mocy ustępu 4 oraz mogą wnieść środek zaskarżenia lub środek odwoławczy oparty na zarzutach co do faktów lub prawa.

6. Środek zaskarżenia lub środek odwoławczy musi zostać wniesiony w terminie 30 dni od powiadomienia przewidzianego w ustępie 5. Jeżeli strona wnosząca środek zaskarżenia lub środek odwoławczy nie ma miejsca pobytu w Umawiającym się Państwie, w którym stwierdzono wykonalność lub dokonano rejestracji orzeczenia albo odmówiono stwierdzenia jego wykonalności lub rejestracji, środek zaskarżenia lub środek odwoławczy wnoszone są w terminie 60 dni od dnia powiadomienia.

7. Środek zaskarżenia lub środek odwoławczy może być oparty wyłącznie na:

a) podstawach odmowy uznania i wykonania określonych w artykule 22;

b) podstawach uznania i wykonania przewidzianych w artykule 20;

c) zarzutach co do autentyczności lub integralności dokumentów przekazanych zgodnie z artykułem 25 ustęp 1 litera a), b) lub d) lub ustęp 3 litera b).

8. Środek zaskarżenia lub środek odwoławczy wniesiony przez pozwanego może opierać się także na fakcie spłacenia długu, o ile uznanie i wykonanie dotyczą płatności już wymagalnych.

9. Wnioskodawca i pozwany są niezwłocznie powiadamiani o orzeczeniu wydanym w następstwie wniesienia środka zaskarżenia lub środka odwoławczego.

10. Ponowne wniesienie środka odwoławczego, jeśli jest on dopuszczalny w świetle prawa Państwa wezwanego, nie powoduje zawieszenia wykonania orzeczenia, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności.

11. Działania służące wydaniu orzeczenia co do uznania i wykonania, w tym rozpoznanie środka odwoławczego, właściwy organ podejmuje niezwłocznie.

Artykuł 24

Alternatywne postępowanie w sprawie wniosku o uznanie i wykonanie

1. Niezależnie od artykułu 23 ustęp 2–11 Państwo może oświadczyć, zgodnie z artykułem 63, że będzie stosować procedurę uznawania i wykonywania określoną w niniejszym artykule.

2. Jeżeli wniosek o uznanie i wykonanie orzeczenia został złożony za pośrednictwem organów centralnych zgodnie z rozdziałem III, wezwany organ centralny niezwłocznie:

a) przekazuje wniosek właściwemu organowi, który wydaje orzeczenie w sprawie wniosku o uznanie i wykonanie; albo

b) sam wydaje takie orzeczenie, jeżeli jest właściwym organem.

3. Właściwy organ wydaje orzeczenie w sprawie uznania i wykonania po tym, jak pozwany został należycie w odpowiednim czasie powiadomiony o postępowaniu, a obu stronom zapewniono odpowiednią możliwość przedstawienia swoich stanowisk.

4. Właściwy organ może z urzędu kontrolować podstawy odmowy uznania i wykonania określone w artykule 22 litera a), c) i d). Może on kontrolować wszelkie podstawy wyszczególnione w artykule 20 i 22 oraz w artykule 23 ustęp 7 litera c), jeżeli powołuje się na nie pozwany lub jeżeli podstawy te nasuwają się po zapoznaniu się z dokumentami przedłożonymi zgodnie z artykułem 25.

5. Odmowa uznania i wykonania może również opierać się na fakcie spłacenia długu, o ile wniosek o uznanie i wykonanie dotyczy płatności już wymagalnych.

6. Żaden środek odwoławczy, jeśli jest dopuszczalny w świetle prawa Państwa wezwanego, nie powoduje zawieszenia wykonania orzeczenia, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności.

7. Działania służące wydaniu orzeczenia co do uznania i wykonania, w tym rozpoznanie środka odwoławczego, właściwy organ podejmuje niezwłocznie.

Artykuł 25

Dokumenty

1. Do wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia złożonego na mocy artykułu 23 lub 24 dołącza się:

a) pełny tekst orzeczenia;

b) dokument stwierdzający, że orzeczenie jest wykonalne w Państwie pochodzenia oraz, w przypadku decyzji organu administracyjnego, dokument stwierdzający, że wymogi określone w artykule 19 ustęp 3 zostały spełnione, chyba że Państwo to zastrzegło zgodnie z artykułem 57, że decyzje jego organów administracyjnych zawsze spełniają te wymogi;

- c) jeżeli pozwany nie był obecny ani nie był reprezentowany podczas postępowania w Państwie pochodzenia – dokument lub dokumenty poświadczające, odpowiednio, że pozwany został należycie powiadomiony o wszczęciu postępowania i miał możliwość przedstawienia swojego stanowiska albo że pozwany został należycie powiadomiony o wydaniu orzeczenia i miał możliwość wniesienia środka zaskarżenia lub środka odwoławczego opartego na zarzutach co do faktów lub prawa;
- d) w razie potrzeby dokument określający kwotę zaległych płatności z podaniem daty jej wyliczenia;
- e) w razie potrzeby – w przypadku orzeczenia przewidującego automatyczną indeksację – dokument zawierający informacje niezbędne do przeprowadzenia właściwych obliczeń;
- f) w razie potrzeby dokumentację ukazującą, w jakim zakresie wnioskodawca uzyskał bezpłatną pomoc prawną w Państwie pochodzenia.

2. Jeżeli wniesiono środek zaskarżenia lub środek odwoławczy na mocy artykułu 23 ustęp 7 litera c) lub na wniosek właściwego organu w Państwie wezwanym, pełny, poświadczony przez właściwy organ w Państwie pochodzenia odpis danego dokumentu zostaje niezwłocznie przekazany:

- a) przez organ centralny Państwa wzywającego, w którym złożono wniosek zgodnie z rozdziałem III;
- b) przez wnioskodawcę, jeżeli wniosek został złożony bezpośrednio do właściwego organu Państwa wezwanego.

3. Umawiające się Państwo może zastrzec zgodnie z artykułem 57:

- a) że do wniosku należy dołączyć pełny odpis orzeczenia poświadczony przez właściwy organ w Państwie pochodzenia;
- b) okoliczności, w których zamiast pełnego tekstu orzeczenia przyjmie jego streszczenie lub wyciąg sporządzone przez właściwy organ Państwa pochodzenia, na przykład na formularzu zalecanym i opublikowanym przez Haską Konferencję Prawa Prywatnego Międzynarodowego; lub
- c) że nie wymaga dokumentu stwierdzającego spełnienie wymogów przewidzianych w artykule 19 ustęp 3.

Artykuł 26

Postępowanie w sprawie wniosku o uznanie

Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wniosku o uznanie orzeczenia, przy czym zamiast warunku wymagalności obowiązuje warunek, by orzeczenie było skuteczne w Państwie pochodzenia.

Artykuł 27

Ustalenia faktyczne

Właściwy organ Państwa wezwanego jest związany ustaleniami faktycznymi, na których organ Państwa pochodzenia oparł swoją jurysdykcję.

Artykuł 28

Brak kontroli merytorycznej

Właściwe organy Państwa wezwanego nie przeprowadzają kontroli merytorycznej orzeczenia.

Artykuł 29

Brak wymogu osobistej obecności dziecka lub wnioskodawcy

W postępowaniach prowadzonych – na mocy niniejszego rozdziału – w Państwie wezwanym nie wymaga się osobistej obecności dziecka ani wnioskodawcy.

Artykuł 30

Ugody alimentacyjne

1. Ugoda alimentacyjna zawarta w Umawiającym się Państwie może zostać uznana i wykonana tak jak orzeczenie na mocy niniejszego rozdziału, o ile jest wykonalna tak jak orzeczenie w Państwie pochodzenia.

2. Do celów artykułu 10 ustęp 1 litera a) i b) oraz ustęp 2 litera a), za orzeczenie uważa się również ugody alimentacyjną.

3. Do wniosku o uznanie i wykonanie ugody alimentacyjnej dołącza się:

- a) pełny tekst ugody alimentacyjnej; oraz
- b) dokument stwierdzający, że dana ugoda alimentacyjna jest wykonalna na równi z orzeczeniem w Państwie pochodzenia.

4. Wniosek o uznanie i wykonanie ugody alimentacyjnej może zostać odrzucony, jeżeli:

- a) uznanie i wykonanie byłoby wyraźnie sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa wezwanego;
- b) ugoda alimentacyjna została uzyskana wskutek oszustwa lub fałszerstwa;
- c) ugoda alimentacyjna jest sprzeczna z treścią orzeczenia wydanego między tymi samymi stronami w tym samym przedmiocie w Państwie wezwanym albo w innym Państwie, o ile to orzeczenie spełnia warunki konieczne do jego uznania i wykonania w Państwie wezwanym.

5. Postanowienia niniejszego rozdziału, z wyjątkiem artykułu 20 i 22, artykułu 23 ustęp 7 i artykułu 25 ustęp 1 i 3, stosuje się odpowiednio do uznawania i wykonywania ugód alimentacyjnych, przy czym:

- a) stwierdzenia wykonalności lub rejestracji zgodnie z artykułem 23 ustęp 2 i 3 można odmówić tylko ze względu na podstawę określoną w ustępie 4 litera a);
- b) wniesienie środka zaskarżenia lub środka odwoławczego, o którym mowa w artykule 23 ustęp 6, może być oparte wyłącznie na:
- (i) podstawach odmowy uznania i wykonania określonych w ustępie 4;

- (ii) zarzutach co do autentyczności lub integralności dokumentów przekazanych zgodnie z ustępem 3;
- c) w odniesieniu do procedury przewidzianej w artykule 24 ustęp 4 właściwy organ może z urzędu skontrolować, czy występuje podstawa odmowy uznania i wykonania określona w ustępie 4 litera a) niniejszego artykułu. Kontroli tej mogą podlegać wszystkie podstawy wyszczególnione w ustępie 4 niniejszego artykułu oraz autentyczność lub integralność dokumentów przekazanych zgodnie z ustępem 3, jeżeli podstawy te podnosi pozwany lub wątpliwości co do nich nasuwają się po zapoznaniu się z tymi dokumentami.
6. Postępowanie w sprawie uznania i wykonania ugody alimentacyjnej zawieszają się, jeżeli przed właściwym organem Umawiającego się Państwa rozpatrywany jest środek zaskarżenia dotyczący tej ugody.
7. Państwo może oświadczyć, zgodnie z artykułem 63, że wnioski o uznanie i wykonanie ugody alimentacyjnej należy składać wyłącznie za pośrednictwem organów centralnych.
8. Umawiające się Państwo może zgodnie z artykułem 62, zastrzec sobie prawo nieuznawania i niewykonywania ugód alimentacyjnych.

Artykuł 31

Orzeczenia wynikające łącznie ze środków tymczasowych i potwierdzających

Jeżeli orzeczenie wynika łącznie ze środka tymczasowego orzeczonego w jednym Państwie oraz środka potwierdzającego środek tymczasowy orzeczonego w innym Państwie („Państwie potwierdzającym”), to:

- do celów niniejszego rozdziału każde z tych Państw uznaje się za Państwo pochodzenia;
- wymogi określone w artykule 22 litera e) są spełnione, jeżeli pozwany został należycie powiadomiony o wszczęciu postępowania w Państwie potwierdzającym i miał możliwość sprzeciwienia się potwierdzeniu środka tymczasowego;
- określony w artykule 20 ustęp 6 wymóg, by orzeczenie było wykonalne w Państwie pochodzenia, jest spełniony, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w Państwie potwierdzającym; oraz
- artykuł 18 nie stanowi przeszkody, by w którymkolwiek z tych Państw wszcząć postępowanie w sprawie zmiany orzeczenia.

ROZDZIAŁ VI

WYKONANIE PRZEZ PAŃSTWO WEZWANE

Artykuł 32

Wykonanie zgodnie z prawem wewnętrznym

- Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego rozdziału wykonanie odbywa się zgodnie z prawem Państwa wezwanego.
- Wykonanie następuje niezwłocznie.
- W przypadku wniosków złożonych za pośrednictwem organów centralnych, jeżeli stwierdzono wykonalność orzeczenia lub zarejestrowano je w celu wykonania na mocy rozdziału V, przystępuje się do wykonania bez potrzeby podejmowania dalszych czynności przez wnioskodawcę.

4. Stosuje się wszelkie normy obowiązujące w Państwie pochodzenia orzeczenia dotyczące czasu trwania zobowiązania alimentacyjnego.

5. Ograniczenia okresu wykonalności zaległych płatności ustalane są zgodnie z prawem Państwa pochodzenia orzeczenia albo prawem Państwa wezwanego, w zależności od tego, które przewiduje dłuższy okres przedawnienia.

Artykuł 33

Brak dyskryminacji

W sprawach objętych zakresem stosowania Konwencji Państwo wezwane zapewnia środki egzekucyjne co najmniej równorzędne z tymi, które obowiązują w przypadku spraw krajowych.

Artykuł 34

Środki egzekucyjne

- Umawiające się Państwa zapewniają w prawie wewnętrznym skuteczne środki egzekucji orzeczeń na mocy niniejszej Konwencji.
- Środki te mogą obejmować:
 - zajęcie wynagrodzenia za pracę;
 - zabezpieczenie środków na rachunku bankowym lub z innego źródła;
 - potrącenie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego;
 - zastaw na mieniu lub jego przymusową sprzedaż;
 - zajęcie zwrotu podatku;
 - zajęcie świadczeń emerytalnych lub zabezpieczenie na świadczeniach emerytalnych;
 - zawiadomienie instytucji kredytowych;
 - odmowę wydania, zawieszenie lub cofnięcie różnych zezwoleń (np. prawa jazdy);
 - zastosowanie mediacji, postępowania pojednawczego lub podobnych postępowań, aby doprowadzić do dobrowolnego wykonania.

Artykuł 35

Przekazywanie środków pieniężnych

- Umawiające się Państwa zachęca się do propagowania, w tym poprzez umowy międzynarodowe, wykorzystania możliwie najbardziej opłacalnych i skutecznych metod przekazywania środków pieniężnych należnych z tytułu świadczeń alimentacyjnych.
- Umawiające się Państwo, którego prawo ogranicza przekazywanie środków pieniężnych, przyznaje najwyższy priorytet przekazywaniu środków pieniężnych należnych na mocy niniejszej Konwencji.

ROZDZIAŁ VII

INSTYTUCJE PUBLICZNE

Artykuł 36

Instytucje publiczne jako wnioskodawcy

- Do celów występowania z wnioskami o uznanie i wykonanie przewidzianymi w artykule 10 ustęp 1 litera a) i b) oraz w przypadkach objętych zakresem stosowania artykułu

20 ustęp 4, za wierzyciela uważa się również instytucję publiczną występującą w imieniu osoby fizycznej, której należne są świadczenia alimentacyjne, lub instytucję publiczną, której przysługuje zwrot należności z tytułu świadczeń wypłaconych zamiast świadczeń alimentacyjnych.

2. Uprawnienie instytucji publicznej do działania w imieniu osoby fizycznej, której należne są świadczenia alimentacyjne, lub do dochodzenia zwrotu świadczeń spełnionych na rzecz wierzyciela zamiast świadczeń alimentacyjnych regulowane jest przez prawo, któremu podlega dany organ.

3. Instytucja publiczna może występować o uznanie lub wykonanie:

- a) orzeczenia wydanego przeciwko dłużnikowi na wniosek instytucji publicznej dochodzącej zwrotu świadczeń udzielonych zamiast świadczeń alimentacyjnych;
- b) orzeczenia wydanego wobec wierzyciela i dłużnika, w zakresie dotyczącym świadczeń spełnionych na rzecz wierzyciela zamiast świadczeń alimentacyjnych.

4. Instytucja publiczna występująca o uznanie lub wykonanie orzeczenia dostarcza na wezwanie wszelkie dokumenty niezbędne do potwierdzenia, że przysługuje jej uprawnienie przewidziane w ustępie 2 i że świadczenia zostały spełnione na rzecz wierzyciela.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 37

Wnioski składane bezpośrednio do właściwych organów

1. Konwencja nie wyklucza możliwości korzystania z procedur przewidzianych w prawie wewnętrznym Umawiającego się Państwa umożliwiającym osobie (wnioskodawcy) wystąpienie bezpośrednio do właściwego organu tego Państwa w sprawie regulowanej przez Konwencję, w tym, z zastrzeżeniem artykułu 18, w celu doprowadzenia do wydania lub zmiany orzeczenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych.

2. Artykuł 14 ustęp 5 i artykuł 17 litera b) oraz postanowienia rozdziałów V, VI, VII i niniejszego rozdziału, z wyjątkiem artykułu 40 ustęp 2, artykułu 42, artykułu 43 ustęp 3, artykułu 44 ustęp 3 oraz artykułu 45 i 55, stosuje się w odniesieniu do wniosku o uznanie i wykonanie złożonego bezpośrednio do właściwego organu w Umawiającym się Państwie.

3. Do celów ustępu 2 postanowienia artykułu 2 ustęp 1 litera a) stosuje się do orzeczenia zasądzonego alimenty osobie niesamodzielnej w wieku przekraczającym wiek określony w tej literze, jeżeli takie orzeczenie zostało wydane zanim dana osoba osiągnęła ten wiek, i przewidywało obowiązek wypłacania alimentów także po przekroczeniu tego wieku ze względu na upośledzenie sprawności.

Artykuł 38

Ochrona danych osobowych

Dane osobowe gromadzone i przekazywane na mocy Konwencji wykorzystywane są wyłącznie do celów, w jakich zostały zgromadzone lub przekazane.

Artykuł 39

Poufność

Organ przetwarzający informacje zapewnia ich poufność zgodnie z prawem swojego Państwa.

Artykuł 40

Nieujawnianie informacji

1. Organ nie ujawnia ani nie potwierdza informacji zgromadzonych lub przekazanych w zastosowaniu niniejszej Konwencji, jeżeli ustali, że mogłyby w ten sposób narazić zdrowie, bezpieczeństwo lub wolność osób.

2. Takie ustalenie dokonane przez jeden organ centralny uwzględniane jest przez inny organ centralny, w szczególności w przypadkach występowania przemocy w rodzinie.

3. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie stanowi przeszkody w gromadzeniu i przekazywaniu informacji przez organy i między nimi, o ile jest to niezbędne do wypełnienia zobowiązań wynikających z Konwencji.

Artykuł 41

Brak obowiązku legalizacji

W kontekście niniejszej Konwencji nie jest wymagana legalizacja lub inna podobna formalność.

Artykuł 42

Pełnomocnictwo

Organ centralny Państwa wezwanego może żądać od wnioskodawcy udzielenia mu pełnomocnictwa jedynie w przypadku gdy organ ten występuje przed sądem lub innymi organami w imieniu wnioskodawcy lub gdy zamierza wyznaczyć w tym celu pełnomocnika, który będzie działał w takim zakresie.

Artykuł 43

Zwrot kosztów

1. Odzyskanie kosztów poniesionych w związku ze stosowaniem niniejszej Konwencji nie może mieć pierwszeństwa przed uzyskaniem należności alimentacyjnych.

2. Państwo może dochodzić zwrotu kosztów od strony przegrywającej.

3. W kontekście wniosku składanego na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera b) w celu odzyskania kosztów od strony przegrywającej zgodnie z ustępem 2, za wierzyciela, o którym mowa w artykule 10 ustęp 1, uważa się również Państwo.

4. Niniejszy artykuł obowiązuje bez uszczerbku dla artykułu 8.

Artykuł 44

Wymogi językowe

1. Wniosek i załączone dokumenty sporządzane są w oryginalnym języku wraz z tłumaczeniem na język urzędowy Państwa wezwanego lub inny język, który Państwo wezwane wskazało w oświadczeniu złożonym zgodnie z artykułem 63, chyba że właściwy organ tego Państwa nie wymaga tłumaczenia.

2. Umawiające się Państwo, w którym obowiązuje więcej niż jeden język urzędowy i które z przyczyn wynikających z prawa wewnętrznego nie może zaakceptować na całym swoim terytorium dokumentów w jednym z tych języków, określa w oświadczeniu złożonym zgodnie z artykułem 63 język, w którym muszą być sporządzane takie dokumenty lub ich tłumaczenia do przedłożenia w poszczególnych częściach jego terytorium.

3. Z zastrzeżeniem odmiennych uzgodnień między organami centralnymi, wszelkie inne formy komunikowania się między tymi organami odbywają się w języku urzędowym Państwa wezwanego lub w języku angielskim albo francuskim. Umawiające się Państwo może jednakże poprzez złożenie zastrzeżenia zgodnie z artykułem 62, sprzeciwić się korzystaniu z języka angielskiego albo francuskiego.

Artykuł 45

Tryb i koszty tłumaczenia

1. W przypadku wniosków przewidzianych w rozdziale III organ centralny może wyrazić zgodę, w indywidualnym przypadku lub ogólnie, by w Państwie wezwanym można było sporządzać tłumaczenie na język urzędowy Państwa wezwanego z języka oryginalnego lub innego uzgodnionego języka. Jeżeli nie nastąpiło porozumienie w tej sprawie, a wzywający organ centralny nie może spełnić wymogów określonych w artykule 44 ustęp 1 i 2, wniosek i załączone dokumenty mogą być przekazane wraz z tłumaczeniem na język angielski lub francuski do dalszego tłumaczenia na język urzędowy Państwa wezwanego.

2. Koszt tłumaczenia wynikający ze stosowania ustępu 1 ponosi Państwo wzywające, z zastrzeżeniem odmiennych uzgodnień zawartych między organami centralnymi zainteresowanych Państw.

3. Niezależnie od artykułu 8 wzywający organ centralny może obciążyć wnioskodawcę kosztami tłumaczenia wniosku i załączonych dokumentów, z wyłączeniem kosztów, które mogą zostać pokryte w ramach stosowanego przez ten organ systemu pomocy prawnej.

Artykuł 46

Niejednolite systemy prawne – wykładnia

1. W odniesieniu do Państwa, w którym w poszczególnych jednostkach terytorialnych stosuje się dwa lub więcej systemów prawnych lub zbiorów norm prawnych dotyczących spraw uregulowanych w niniejszej Konwencji:

- a) wszelkie odniesienia do prawa lub procedury Państwa dotyczą, w odpowiednich przypadkach, prawa lub procedury obowiązujących na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- b) wszelkie odniesienia do orzeczenia wydanego, uznanego, wykonanego i wykonanego, wykonanego lub zmienionego w tym Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, orzeczenia wydanego, uznanego, uznanego i wykonanego, wykonanego lub zmienionego na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- c) wszelkie odniesienia do organu sądowego lub administracyjnego w tym Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, organu sądowego lub administracyjnego na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- d) wszelkie odniesienia do właściwych organów, instytucji publicznych i innych instytucji tego Państwa, innych niż

organy centralne, dotyczą, w odpowiednich przypadkach, organów i instytucji upoważnionych do działania na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;

- e) wszelkie odniesienia do pobytu lub miejsca zwykłego pobytu w tym Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, pobytu lub miejsca zwykłego pobytu na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- f) wszelkie odniesienia do miejsca położenia majątku w tym Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, miejsca położenia majątku na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- g) wszelkie odniesienia do umowy o wzajemności obowiązującej w Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, umowy o wzajemności obowiązującej na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- h) wszelkie odniesienia do bezpłatnej pomocy prawnej w tym Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, bezpłatnej pomocy prawnej na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- i) wszelkie odniesienia do ugody alimentacyjnej zawartej w Państwie dotyczą, w odpowiednich przypadkach, ugody alimentacyjnej zawartej na obszarze właściwej jednostki terytorialnej;
- j) wszelkie odniesienia do odzyskania kosztów przez Państwo dotyczą, w odpowiednich przypadkach, odzyskania kosztów przez właściwą jednostkę terytorialną.

2. Niniejszego artykułu nie stosuje się do regionalnej organizacji integracji gospodarczej.

Artykuł 47

Niejednolite systemy prawne – postanowienia materialne

1. Umawiające się Państwo złożone z dwóch lub więcej jednostek terytorialnych, w których obowiązują różne systemy prawne, nie ma obowiązku stosowania niniejszej Konwencji do sytuacji dotyczących jedynie tych jednostek terytorialnych.

2. Właściwy organ w jednostce terytorialnej Umawiającego się Państwa złożonego z dwóch lub więcej jednostek terytorialnych, w których obowiązują różne systemy prawne, nie ma obowiązku uznania ani wykonania orzeczenia wydanego w innym Umawiającym się Państwie tylko dlatego, że orzeczenie to zostało uznane lub wykonane w innej jednostce terytorialnej w tym samym Umawiającym się Państwie na mocy niniejszej Konwencji.

3. Niniejszego artykułu nie stosuje się do regionalnej organizacji integracji gospodarczej.

Artykuł 48

Stosunek do wcześniejszych konwencji haskich o alimentach

W stosunkach między Umawiającymi się Państwami niniejsza Konwencja zastępuje, z zastrzeżeniem artykułu 56 ustęp 2, konwencję haską z dnia 2 października 1973 r. o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń odnoszących się do obowiązków alimentacyjnych oraz konwencję haską z dnia 15 kwietnia 1958 r. o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w przedmiocie obowiązków alimentacyjnych w stosunku do dzieci, o ile ich zakres stosowania między tymi Państwami pokrywa się z zakresem stosowania niniejszej Konwencji.

Artykuł 49

Stosunek do konwencji nowojorskiej z 1956 r.

W stosunkach między Umawiającymi się Państwami niniejsza Konwencja zastępuje Konwencję o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą z dnia 20 czerwca 1956 r., przyjętą przez Organizację Narodów Zjednoczonych, o ile jej zakres stosowania między tymi Państwami pokrywa się z zakresem stosowania niniejszej Konwencji.

Artykuł 50

Stosunek do wcześniejszych konwencji haskich o doręczaniu dokumentów i przeprowadzaniu dowodów

Niniejsza Konwencja pozostaje bez uszczerbku dla konwencji haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej, konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych oraz konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych.

Artykuł 51

Stosunek do innych instrumentów międzynarodowych i umów uzupełniających

1. Niniejsza Konwencja pozostaje bez uszczerbku dla instrumentów międzynarodowych zawartych przed niniejszą Konwencją, których Umawiające się Państwa są stronami i które zawierają postanowienia dotyczące spraw uregulowanych niniejszą Konwencją.

2. Umawiające się Państwo może zawrzeć z jednym lub większą liczbą Umawiających się Państw umowy zawierające postanowienia dotyczące spraw uregulowanych niniejszą Konwencją w celu poprawy stosowania Konwencji między sobą, o ile takie umowy są zgodne z przedmiotem i celem Konwencji oraz pozostają, w stosunkach tych Państw z innymi Umawiającymi się Państwami, bez uszczerbku dla stosowania postanowień Konwencji. Państwa, które zawarły takie umowy, przekazują ich odpis depozytariuszowi Konwencji.

3. Ustępy 1 i 2 stosuje się również do umów o wzajemności oraz do ustaw jednolitych opartych na szczególnych więzach łączących dane Państwa.

4. Niniejsza Konwencja pozostaje bez uszczerbku dla stosowania instrumentów regionalnej organizacji integracji gospodarczej będącej Stroną niniejszej Konwencji, przyjętych po jej zawarciu, w sprawach uregulowanych przez Konwencję, o ile takie instrumenty pozostają, w stosunkach państw członkowskich regionalnej organizacji integracji gospodarczej z innymi Umawiającymi się Państwami, bez uszczerbku dla stosowania postanowień Konwencji. W odniesieniu do uznawania lub wykonywania orzeczeń między państwami członkowskimi regionalnej organizacji integracji gospodarczej, Konwencja pozostaje bez uszczerbku dla norm regionalnej organizacji integracji gospodarczej, niezależnie od tego, czy zostały one przyjęte przed zawarciem Konwencji czy później.

Artykuł 52

Zasada maksymalnej skuteczności

1. Niniejsza Konwencja nie stanowi przeszkody w stosowaniu umowy, porozumienia lub instrumentu między-

narodowego obowiązujących między Państwem wzywającym a Państwem wezwanym, lub umowy o wzajemności obowiązującej w Państwie wezwanym, przewidujących:

- a) szersze podstawy uznawania orzeczeń w sprawie świadczeń alimentacyjnych, bez uszczerbku dla artykułu 22 litera f) Konwencji;
- b) uproszczone i szybsze procedury w odniesieniu do wniosku o uznanie lub uznanie i wykonanie orzeczeń w sprawie świadczeń alimentacyjnych;
- c) korzystniejsze warunki pomocy prawnej niż te przewidziane w artykułach 14–17; lub
- d) procedury umożliwiające wnioskodawcy z Państwa wzywającego składanie wniosku bezpośrednio do centralnego organu Państwa wezwanego.

2. Niniejsza Konwencja nie stanowi przeszkody w stosowaniu obowiązującej w Państwie wezwanym ustawy przewidującej bardziej skuteczne normy, o których mowa w ustępie 1 litera a)–c). Uproszczone i szybsze procedury, o których mowa w ustępie 1 litera b), muszą być jednakże zgodne z ochroną gwarantowaną stronom na mocy artykułów 23 i 24, w szczególności w zakresie praw stron do otrzymania należytego powiadomienia o postępowaniu oraz do otrzymania odpowiedniej możliwości przedstawienia swojego stanowiska, jak również w zakresie skutków środków zaskarżenia lub środków odwoławczych.

Artykuł 53

Jednolita wykładnia

Przy wykładni niniejszej Konwencji uwzględnia się jej międzynarodowy charakter oraz potrzebę propagowania jej jednolitego stosowania.

Artykuł 54

Przegląd praktycznego funkcjonowania Konwencji

1. Sekretarz Generalny Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego zwołuje w regularnych odstępach czasu specjalną komisję w celu przeglądu funkcjonowania Konwencji w praktyce oraz zachęca do tworzenia dobrych wzorców w ramach jej stosowania.

2. Na potrzeby takiego przeglądu Umawiające się Państwa współpracują ze Stałym Biurem Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego przy gromadzeniu informacji, w tym danych statystycznych i orzecznictwa, dotyczących funkcjonowania Konwencji w praktyce.

Artykuł 55

Zmiana formularzy

1. Formularze załączone do niniejszej Konwencji mogą być zmieniane na podstawie decyzji specjalnej komisji zwołanej przez Sekretarza Generalnego Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego; do udziału w komisji zapraszane są wszystkie Umawiające się Państwa i wszyscy Członkowie. Informacja o propozycji zmiany formularzy zamieszczana jest w porządku posiedzenia.

2. Zmiany przyjęte przez Umawiające się Państwa uczestniczące w obradach specjalnej komisji wchodzi w życie wobec wszystkich Umawiających się Państw pierwszego dnia siódmego miesiąca kalendarzowego po dacie, w której depozytariusz przekazał ich treść wszystkim Umawiającym się Państwom.

3. W okresie przewidzianym w ustępie 2 Umawiające się Państwo może, poprzez pisemną notyfikację depozytariuszowi, zgłosić zastrzeżenie dotyczące zmiany, zgodnie z artykułem 62. Państwo zgłaszające takie zastrzeżenie jest traktowane w odniesieniu do tej zmiany jak Państwo nie będące Stroną niniejszej Konwencji, dopóki nie wycofa tego zastrzeżenia.

Artykuł 56

Postanowienia przejściowe

1. Konwencję stosuje się w każdym przypadku, w którym:

- a) organ centralny Państwa wezwanego otrzymał wniosek złożony na mocy artykułu 7 lub na mocy rozdziału III, po wejściu Konwencji w życie między Państwem wzywającym a Państwem wezwanym;
- b) właściwy organ Państwa wezwanego otrzymał bezpośrednio wnioski o uznanie i wykonanie, po wejściu Konwencji w życie między Państwem pochodzenia a Państwem wezwanym.

2. W odniesieniu do uznania i wykonania orzeczeń między Umawiającymi się Państwami w niniejszej Konwencji, które są również stronami przynajmniej jednej z konwencji haskich o alimentach wymienionych w artykule 48, jeżeli warunki uznania i wykonania przewidziane w niniejszej Konwencji uniemożliwiają uznanie i wykonanie orzeczenia wydanego w Państwie pochodzenia przed wejściem w życie niniejszej Konwencji dla tego Państwa, które to orzeczenie w innym przypadku zostałyby uznane i wykonane zgodnie z konwencją obowiązującą w momencie wydania orzeczenia, stosuje się warunki ustanowione w tej konwencji.

3. Niniejsza Konwencja nie nakłada na Państwo wezwane obowiązku wykonania orzeczenia lub ugody alimentacyjnej w odniesieniu do płatności wymagalnych przed wejściem Konwencji w życie między Państwem pochodzenia a Państwem wezwanym, z wyjątkiem zobowiązań alimentacyjnych wobec osoby, która nie ukończyła 21 lat, wynikających ze stosunków między rodzicami a dziećmi.

Artykuł 57

Informowanie o przepisach, procedurach i usługach

1. W momencie składania dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia albo oświadczenia zgodnie z artykułem 61 Konwencji, Umawiające się Państwo przedkłada Stałemu Biuru Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego:

- a) opis swoich przepisów i procedur w dziedzinie zobowiązań alimentacyjnych;
- b) opis środków, które podejmie w celu wypełnienia zobowiązań przewidzianych w artykule 6;

c) opis sposobu, w jaki zapewni wnioskodawcom skuteczny dostęp do procedur, zgodnie z wymogiem wynikającym z artykułu 14;

d) opis swoich przepisów i procedur egzekucyjnych, w tym wszelkich ograniczeń egzekucji, w szczególności środków ochrony dłużnika oraz terminów przedawnienia;

e) wszelkie zastrzeżenia, o których mowa w artykule 25 ustęp 1 litera b) i ustęp 3.

2. Umawiające się Państwa mogą, wypełniając obowiązek przewidziany w ustępie 1, skorzystać z formularza profilu państwa („Country Profile”) zalecanego i opublikowanego przez Haską Konferencję Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

3. Umawiające się Państwa aktualizują informacje wskazane w niniejszym artykule.

ROZDZIAŁ IX

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 58

Podpisanie, ratyfikacja i przystąpienie

1. Konwencja jest otwarta do podpisu przez Państwa, które były Członkami Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego podczas jej Dwudziestej Pierwszej Sesji, oraz inne Państwa, które uczestniczyły w tej Sesji.

2. Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu, a dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia zostają złożone w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów, będącym depozytariuszem Konwencji.

3. Każde inne Państwo oraz regionalna organizacja integracji gospodarczej może przystąpić do Konwencji po jej wejściu w życie zgodnie z artykułem 60 ustęp 1.

4. Dokument przystąpienia składany jest depozytariuszowi.

5. Przystąpienie to wywiera skutki wyłącznie w stosunkach między Państwem przystępującym a tymi Umawiającymi się Państwami, które nie zgłosiły zastrzeżenia wobec jego przystąpienia w terminie 12 miesięcy od daty notyfikacji, o której mowa w artykule 65. Państwa mogą zgłosić takie zastrzeżenie również w momencie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia Konwencji po przystąpieniu do niej. Zastrzeżenia takie notyfikowane są depozytariuszowi.

Artykuł 59

Regionalne organizacje integracji gospodarczej

1. Niniejszą Konwencję może również podpisać, przyjąć, zatwierdzić lub przystąpić do niej regionalna organizacja integracji gospodarczej, którą tworzą wyłącznie suwerenne państwa i której przysługują kompetencje w niektórych lub wszystkich sprawach uregulowanych w niniejszej Konwencji. W takiej sytuacji regionalna organizacja integracji gospodarczej ma prawa i obowiązki Umawiającego się Państwa w zakresie, w jakim posiada kompetencje w sprawach uregulowanych w niniejszej Konwencji.

2. Regionalna organizacja integracji gospodarczej przy podpisaniu, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu do niniejszej Konwencji pisemnie notyfikuje depozytariuszowi, w odniesieniu do jakich spraw uregulowanych w niniejszej Konwencji nastąpiło przekazanie kompetencji tej organizacji przez jej państwa członkowskie. Organizacja niezwłocznie notyfikuje depozytariuszowi pisemnie każdą zmianę swoich kompetencji określonych w ostatniej notyfikacji złożonej zgodnie z niniejszym ustępem.

3. Regionalna organizacja integracji gospodarczej przy podpisaniu, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu może oświadczyć zgodnie z artykułem 63, że posiada kompetencje we wszystkich sprawach uregulowanych w niniejszej Konwencji i że jej państwa członkowskie, które przekazały jej kompetencje w odniesieniu do danej sprawy, zostają związane niniejszą Konwencją na skutek podpisania, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez tę organizację.

4. Na użytek wejścia w życie niniejszej Konwencji, nie uwzględnia się żadnych dokumentów złożonych przez regionalną organizację integracji gospodarczej, chyba że regionalna organizacja integracji gospodarczej złożyła oświadczenie zgodnie z ustępem 3.

5. Każde odwołanie do „Umawiającego się Państwa” lub „Państwa” w niniejszej Konwencji dotyczy, w odpowiednich przypadkach, również regionalnej organizacji integracji gospodarczej będącej stroną Konwencji. Jeżeli regionalna organizacja integracji gospodarczej złoży oświadczenie zgodnie z ustępem 3, zawarte w niniejszej Konwencji odwołania do „Umawiającego się Państwa” lub „Państwa” dotyczą, w odpowiednich przypadkach, również właściwych państw członkowskich tej organizacji.

Artykuł 60

Wejście w życie

1. Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od złożenia drugiego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, o którym mowa w artykule 58.

2. Następnie Konwencja wchodzi w życie:

- a) wobec każdego Państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej określonej w artykule 59 ustęp 1, które ją później ratyfikowały, przyjęły lub zatwierdziły – pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty złożenia przez nie dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia;
- b) wobec każdego Państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej określonej w artykule 58 ustęp 3 – następnego dnia po upływie okresu, w którym mogły zostać zgłoszone zastrzeżenia zgodnie z artykułem 58 ustęp 5;
- c) wobec jednostki terytorialnej, na której terytorium rozciągnięto stosowanie niniejszej Konwencji zgodnie z artykułem 61 – pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od notyfikacji, o której mowa w tym artykule.

Artykuł 61

Oświadczenia dotyczące niejednorodnych systemów prawnych

1. Jeżeli w skład Państwa wchodzi dwie lub większa liczba jednostek terytorialnych, w których w odniesieniu do spraw

uregulowanych w Konwencji obowiązują różne systemy prawne, może ono przy podpisaniu, ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu oświadczyć zgodnie z artykułem 63, że Konwencję stosuje się we wszystkich jego jednostkach terytorialnych albo tylko w jednej lub niektórych z nich, i może to oświadczenie w każdym czasie zmienić przez złożenie nowego oświadczenia.

2. Każde takie oświadczenie notyfikowane jest depozytariuszowi i zawiera wyraźne oznaczenie jednostek terytorialnych, do których stosuje się Konwencję.

3. Jeżeli Państwo nie złoży żadnego oświadczenia na mocy niniejszego artykułu, Konwencja będzie miała zastosowanie do całego terytorium tego Państwa.

4. Niniejszego artykułu nie stosuje się do regionalnej organizacji integracji gospodarczej.

Artykuł 62

Zastrzeżenia

1. Umawiające się Państwo może, nie później niż przy ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu lub przy składaniu oświadczenia, o którym mowa w artykule 61, zgłosić jedno lub więcej zastrzeżeń przewidzianych w artykule 2 ustęp 2, artykule 20 ustęp 2, artykule 30 ustęp 8, artykule 44 ustęp 3 i artykule 55 ustęp 3. Nie dopuszcza się żadnych innych zastrzeżeń.

2. Państwo może w każdym czasie wycofać zgłoszone zastrzeżenie. Wycofanie zastrzeżenia notyfikowane jest depozytariuszowi.

3. Zastrzeżenie przestaje wywierać skutki pierwszego dnia trzeciego miesiąca kalendarzowego od notyfikacji, o której mowa w ustępie 2.

4. Zastrzeżenia zgłoszone na mocy niniejszego artykułu nie podlegają zasadzie wzajemności, z wyjątkiem zastrzeżenia przewidzianego w artykule 2 ustęp 2.

Artykuł 63

Oświadczenia

1. Oświadczenia, o których mowa w artykule 2 ustęp 3, artykule 11 ustęp 1 litera g), artykule 16 ustęp 1, artykule 24 ustęp 1, artykule 30 ustęp 7, artykule 44 ustęp 1 i 2, artykule 59 ustęp 3 oraz artykule 61 ustęp 1, mogą zostać złożone w momencie podpisania, ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia lub w każdym późniejszym czasie oraz mogą być w każdym czasie zmieniane lub wycofywane.

2. Oświadczenia, zmiany i wycofania notyfikowane są depozytariuszowi.

3. Oświadczenie złożone przy podpisaniu, ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu staje się skuteczne z chwilą wejścia niniejszej Konwencji w życie wobec danego Państwa.

4. Oświadczenie złożone w późniejszym czasie oraz każda zmiana lub wycofanie oświadczenia stają się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez depozytariusza.

*Artykuł 64***Wypowiedzenie**

1. Umawiające się Państwo może wypowiedzieć Konwencję przez pisemną notyfikację skierowaną do depozytariusza. Wypowiedzenie może być ograniczone do określonych jednostek terytorialnych Państwa złożonego z wielu takich jednostek, wobec którego Konwencja ma zastosowanie.

2. Wypowiedzenie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez depozytariusza. Jeżeli w notyfikacji określono, że wypowiedzenie stanie się skuteczne po upływie dłuższego okresu, staje się ono skuteczne z upływem takiego okresu od daty otrzymania notyfikacji przez depozytariusza.

*Artykuł 65***Notyfikacja**

Depozytariusz notyfikuje Członkom Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego oraz innym Państwom i regionalnym organizacjom integracji gospodarczej, które podpisały, ratyfikowały, przyjęły, zatwierdziły Konwencję lub przystąpiły do niej, zgodnie z artykułami 58 i 59:

- a) podpisy, ratyfikacje, przyjęcia oraz zatwierdzenia, o których mowa w artykułach 58 i 59;
- b) przystąpienia i zastrzeżenia do przystąpień, o których mowa w artykule 58 ustęp 3 i 5 oraz w artykule 59;

- c) datę wejścia Konwencji w życie, zgodnie z artykułem 60;
- d) oświadczenia, o których mowa w artykule 2 ustęp 3, artykule 11 ustęp 1 litera g), artykule 16 ustęp 1, artykule 24 ustęp 1, artykule 30 ustęp 7, artykule 44 ustęp 1 i 2, artykule 59 ustęp 3 oraz artykule 61 ustęp 1;
- e) umowy, o których mowa w artykule 51 ustęp 2;
- f) zastrzeżenia, o których mowa w artykule 2 ustęp 2, artykule 20 ustęp 2, artykule 30 ustęp 8, artykule 44 ustęp 3 i artykule 55 ustęp 3, oraz wycofania, o których mowa w artykule 62 ustęp 2;
- g) wypowiedzenia, o których mowa w artykule 64.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Konwencję.

Sporządzono w Hadze w dniu dwudziestego trzeciego listopada dwa tysiące siódmego roku w języku angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są równie autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rządu Królestwa Niderlandów i którego poświadczony odpis zostanie przesłany w drodze dyplomatycznej każdemu Członkowi Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego posiadającemu ten status podczas jej Dwudziestej Pierwszej Sesji i wszystkim innym Państwom uczestniczącym w tej Sesji.

ZAŁĄCZNIK 1

Formularz przekazania przewidziany w artykule 12 ustęp 2

INFORMACJA O POUFNOŚCI I OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH

Dane osobowe gromadzone lub przekazywane na mocy Konwencji należy wykorzystywać wyłącznie do celów, do jakich zostały zgromadzone lub przekazane. Organ przetwarzający te dane zapewnia ich poufność zgodnie z prawem swojego państwa.

Zgodnie z artykułem 40 organ nie ujawnia ani nie potwierdza informacji zgromadzonych lub przekazanych w zastosowaniu niniejszej Konwencji, jeżeli ustali, że mógłby w ten sposób narazić zdrowie, bezpieczeństwo lub wolność osób.

Organ centralny ustalił zgodnie z artykułem 40, że informacje nie będą ujawniane ani potwierdzane.

1. Wzywający organ centralny

- a) adres
- b) numer telefonu
- c) numer faksu
- d) adres poczty elektronicznej
- e) numer referencyjny

2. Osoba kontaktowa w Państwie wzywającym

- a) adres (jeżeli inny)
- b) numer telefonu (jeżeli inny)
- c) numer faksu (jeżeli inny)
- d) adres poczty elektronicznej (jeżeli inny)
- e) język/języki

3. Wezwany organ centralny

Adres

4. Dane wnioskodawcy

- a) nazwisko/nazwiska:
- b) imię/imiona:
- c) data urodzenia: (dd/mm/rrrr)

lub

- a) nazwa instytucji publicznej:

5. Dane osoby/osób, na rzecz której(-ych) dochodzone lub należne są świadczenia alimentacyjne

- a) osoba ta jest tożsama z osobą wnioskodawcy określonego w pkt 4
- b) (i) nazwisko/nazwiska:
- imię/imiona:
- data urodzenia: (dd/mm/rrrr)
- (ii) nazwisko/nazwiska:
- imię/imiona:
- data urodzenia: (dd/mm/rrrr)
- (iii) nazwisko/nazwiska:
- imię/imiona:
- data urodzenia: (dd/mm/rrrr)

6. Dane dłużnika ⁽¹⁾

- a) osoba ta jest tożsama z osobą wnioskodawcy określonego w pkt 4

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 3 Konwencji „dłużnik” oznacza osobę fizyczną, która jest zobowiązana świadczyć alimenty lub od której dochodzi się alimentów.

- b) nazwisko/nazwiska:
- c) imię/imiona:
- d) data urodzenia: (dd/mm/rrrr)

7. Niniejszy formularz przekazania dotyczy i jest dołączony do wniosku złożonego na mocy:

- artykułu 10 ustęp 1 litera a)
- artykułu 10 ustęp 1 litera b)
- artykułu 10 ustęp 1 litera c)
- artykułu 10 ustęp 1 litera d)
- artykułu 10 ustęp 1 litera e)
- artykułu 10 ustęp 1 litera f)
- artykułu 10 ustęp 2 litera a)
- artykułu 10 ustęp 2 litera b)
- artykułu 10 ustęp 2 litera c)

8. Do wniosku załączono następujące dokumenty:

a) do celów wniosku złożonego na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera a) oraz:

zgodnie z artykułem 25:

- pełny tekst orzeczenia (artykuł 25 ustęp 1 litera a))
- streszczenie orzeczenia lub wyciąg z niego sporządzone przez właściwy organ Państwa pochodzenia (artykuł 25 ustęp 3 litera b)) (jeżeli dotyczy)
- dokument stwierdzający, że orzeczenie jest wykonalne w Państwie pochodzenia, oraz, w przypadku decyzji organu administracyjnego, dokument stwierdzający, że wymogi określone w artykule 19 ustęp 3 zostały spełnione, chyba że państwo to zastrzegło zgodnie z artykułem 57, że decyzje jego organów administracyjnych zawsze spełniają te wymogi (artykuł 25 ustęp 1 litera b)) lub stosuje się artykuł 25 ustęp 3 litera c)
- jeżeli pozwany nie był obecny ani nie był reprezentowany podczas postępowania w Państwie pochodzenia – dokument lub dokumenty poświadczające odpowiednio, że pozwany został należycie powiadomiony o wszczęciu postępowania i miał możliwość przedstawienia swojego stanowiska albo że pozwany został należycie powiadomiony o wydaniu orzeczenia i miał możliwość wniesienia środka zaskarżenia lub środka odwoławczego opartego na zarzutach co do faktów lub prawa (artykuł 25 ustęp 1 litera c))
- w razie potrzeby – dokument określający kwotę zaległych płatności z podaniem daty jej wyliczenia (artykuł 25 ustęp 1 litera d))
- w razie potrzeby – dokument zawierający informacje niezbędne do przeprowadzenia właściwych obliczeń w przypadku orzeczenia przewidującego automatyczną indeksację (artykuł 25 ustęp 1 litera e))
- w razie potrzeby – dokumentację ukazującą, w jakim zakresie wnioskodawca uzyskał bezpłatną pomoc prawną w Państwie pochodzenia (artykuł 25 ustęp 1 litera f))

Zgodnie z artykułem 30 ustęp 3:

- pełny tekst ugody alimentacyjnej (artykuł 30 ustęp 3 litera a))
- dokument stwierdzający, że dana ugoda alimentacyjna jest wykonalna na równi z orzeczeniem w Państwie pochodzenia (artykuł 30 ustęp 3 litera b))
- wszelkie inne dokumenty dołączone do wniosku (np. dokument do celów artykułu 36 ustęp 4, jeśli jest wymagany):

.....
.....

b) do celów wniosku złożonego na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera b), c), d), e), f) i ustęp 2 litera a), b) i c) następującą liczbę dokumentów poświadczających (nie licząc formularza przekazania ani samego wniosku) zgodnie z artykułem 11 ustęp 3:

- na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera b)

- na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera c)
- na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera d)
- na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera e)
- na mocy artykułu 10 ustęp 1 litera f)
- na mocy artykułu 10 ustęp 2 litera a)
- na mocy artykułu 10 ustęp 2 litera b)
- na mocy artykułu 10 ustęp 2 litera c)

Imię i nazwisko:(drukowanymi literami)

Data: (dd/mm/rrrr)

Upoważniony przedstawiciel organu centralnego

ZAŁĄCZNIK 2

Formularz potwierdzenia przewidziany w artykule 12 ustęp 3

INFORMACJA O POUFNOŚCI I OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH

Dane osobowe gromadzone lub przekazywane na mocy Konwencji należy wykorzystywać wyłącznie do celów, do jakich zostały zgromadzone lub przekazane. Organ przetwarzający te dane zapewnia ich poufność zgodnie z prawem swojego państwa.

Zgodnie z artykułem 40 organ nie ujawnia ani nie potwierdza informacji zgromadzonych lub przekazanych w zastosowaniu niniejszej Konwencji, jeżeli ustali, że mógłby w ten sposób narazić zdrowie, bezpieczeństwo lub wolność osób.

Organ centralny ustalił zgodnie z artykułem 40, że informacje nie będą ujawniane ani potwierdzane.

1. Wezwany organ centralny

- a) adres
- b) numer telefonu
- c) numer faksu
- d) adres poczty elektronicznej
- e) numer referencyjny

2. Osoba kontaktowa w Państwie wezwanym

- a) adres (jeżeli inny)
- b) numer telefonu (jeżeli inny)
- c) numer faksu (jeżeli inny)
- d) adres poczty elektronicznej (jeżeli inny)
- e) język/języki

3. Wzywający organ centralny

Osoba kontaktowa

Adres

.....

4. Wezwany organ centralny potwierdza otrzymanie w dniu (dd/mm/rrrr) od wzywającego organu centralnego formularza przekazania (numer referencyjny z dnia (dd/mm/rrrr)) dotyczącego następującego wniosku złożonego na mocy:

- artykułu 10 ustęp 1 litera a)
- artykułu 10 ustęp 1 litera b)
- artykułu 10 ustęp 1 litera c)
- artykułu 10 ustęp 1 litera d)
- artykułu 10 ustęp 1 litera e)
- artykułu 10 ustęp 1 litera f)
- artykułu 10 ustęp 2 litera a)
- artykułu 10 ustęp 2 litera b)
- artykułu 10 ustęp 2 litera c)

Nazwisko/nazwiska wnioskodawcy:

Nazwisko/nazwiska osoby/osób, na rzecz której(-ych) dochodzone lub należne są alimenty:

.....

Nazwisko/nazwiska dłużnika

5. Działania wstępne podjęte przez wezwany organ centralny:

- dokumentacja jest kompletna i podlega rozpatrzeniu
- zob. załączona notatka na temat stanu rozpatrywania wniosku
- notatka na temat stanu rozpatrywania wniosku zostanie przedstawiona w późniejszym terminie
- prosimy o dostarczenie dodatkowych informacji lub dokumentów:

.....

- wezwany organ centralny odmawia rozpatrzenia wniosku, ponieważ wyraźnie nie spełniono wymogów Konwencji (artykuł 12 ustęp 8). Uzasadnienie:

- zostało podane w załączonym dokumencie
- zostanie podane w późniejszym terminie

Wezwany organ centralny zwraca się do wzywającego organu centralnego o poinformowanie go o wszelkich zmianach stanu rozpatrywania wniosku.

Imię i nazwisko:(drukowanymi literami)

Data: (dd/mm/rrrr)

Upoważniony przedstawiciel organu centralnego
